

Національний університет водного господарства та природокористування
 Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
 Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
 ради НУВГП

_____ **Олег ЛАГОДНЮК**

«___» _____ 2020

06-05-21S

СИЛАБУС навчальної дисципліни		SYLLABUS
Соціальна відповідальність		Social responsibility
Шифр за ОП		Code in Educational Program
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: Master's (second)
Галузь знань: Освіта	01	Field of knowledge: Education
Спеціальність: Освітні педагогічні науки	011	Field of study: Educational pedagogical sciences
Освітня програма: Педагогіка вищої школи		Educational Program: Педагогіка вищої школи

м. Рівне – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 «Освітні педагогічні науки». Рівне. НУВГП. 2020. 16 стор.

ОПП на сайті університету:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/17555/1/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B8.pdf>

Розробники силабусу: Олійник О. О., к.е.н., доцент, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва;
Туровська Г. І., к.т.н., доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Силабус схвалений на засіданні кафедри трудових ресурсів та підприємництва
Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2020 року

Завідувач кафедри: Міщук Г. Ю, д.е.н., професор.

Силабус схвалений на засіданні кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності
Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2020 року

Завідувач кафедри: Филипчук В. Л., д.т.н., професор.
Керівник освітньої програми Якубовська С.С., к.п.н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2020 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: Н. Е. Ковшун, д.е.н., професор

СЗ №-5791в ЕДО.

© Олійник О.О., 2020
© Туровська Г.І., 2020
© НУВГП, 2020

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Педагогіка вищої школи
Спеціальність	011 «Освітні педагогічні науки»
Рік навчання, семестр	1-ий рік навчання, 1-ий семестр
Кількість кредитів	4
Лекції:	22
Практичні заняття:	20
Самостійна робота:	78
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
	Олійник Олена Олександрівна, к.е.н, доцент, доцент кафедри трудових ресурсів та підприємництва
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Олійник_Олена_Олександрівна
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-3941-2286
Як комунікувати	o.o.oliynuk@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
	Туровська Галина Іванівна, к.т.н., доцент, доцент кафедри охорони праці та життєдіяльності
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Туровська_Галина_Іванівна
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-1492-9123
Як комунікувати	h.i.turovska@nuwm.edu.ua
ПРО ДИСЦИПЛІНУ	
Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі	<p>Метою вивчення дисципліни є формування у студентів соціальної відповідальності і відповідних професійних компетенцій для забезпечення їхньої соціально відповідальної діяльності</p> <p>Основними завданнями навчальної дисципліни є засвоєння студентами практики взаємодії держави, бізнесу, суспільства</p>

	<p>та людини у сфері соціальної відповідальності як умови стійкого розвитку суспільства, механізмів управління корпоративною соціальною відповідальністю та її імплементації в діяльність різних суб'єктів суспільного розвитку.</p> <p>Методи навчання: лекції у формі діалогу, проблемні лекції, дослідницький метод, навчальна дискусія, аналіз конкретних ситуацій (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ та задач, тестові завдання.</p> <p>Технології навчання: навчальні посібники, мультимедійні презентації, лекція візуалізація, друкований роздатковий матеріал, проектна технологія, рольові ігри.</p>
Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3146
Компетентності	<p>ЗК7. Здатність до управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.</p> <p>ЗК9. Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди.</p> <p>ФК2. Взаємодія з соціальними партнерами, в тому числі з іноземними щодо створення системи забезпечення якості освіти.</p> <p>ФК13. Створення просвітницьких програм популяризації освіти, науки та культури.</p>
Програмні результати навчання	<p>ЗР7. Здатність до управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.</p> <p>ЗР9. Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди.</p> <p>ФР2. Взаємодія з соціальними партнерами, в тому числі з іноземними щодо створення системи забезпечення якості освіти.</p> <p>ФР13. Створення просвітницьких програм популяризації освіти, науки та культури.</p>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналітичні навички. 2. Відкритість. 3. Взаємодія з людьми, комунікаційні якості. 4. Вміння працювати в команді. 5. Екологічна грамотність і здорове життя. 6. Загальнокультурна грамотність. 7. Ініціативність. 8. Чесність. 9. Грамотність.
Структура навчальної дисципліни	Зазначено нижче в таблиці

Методи оцінювання та структура оцінки

Система оцінювання знань студентів проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>

Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота										Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
4	5	7	7	6	6	6	7	6	6		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів

За вчасне та якісне виконання завдань поточної діяльності та підсумкових контролів здобувач отримує обов'язкові бали:

- 40 балів – модульний контроль, який складається з трьох модулів (МК 1 – 15 балів, МК 2 – 10 балів, МК 3 – 15 балів).

Дисципліна закінчується екзаменом, тому результати складання модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль. Перескладати модульний контроль не дозволяється. Якщо здобувач (у випадку коли дисципліна закінчується екзаменом) із можливих 60 балів поточної складової оцінювання та 40 балів модульної або підсумкової складової оцінювання впродовж семестру набрав певну кількість балів (не менше 60) і такий результат його задовольняє, то набрана сума балів і є підсумковим результатом успішного складання екзамену. Якщо здобувача не задовольняє набрана кількість балів, то він повинен скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому усі набрані впродовж семестру бали модульних контролів анулюються, тобто результати складання підсумкового контролю знань додаватимуться до раніше набраних балів поточної складової оцінювання (у межах 60). Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контрольні тести впродовж семестру, а відразу планувати складати підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (тільки у випадку якщо дисципліна закінчується екзаменом).

Студенти мають можливість отримати додаткові бали (бонуси) за участь у конференціях, конкурсах, грантових заявках - 5 балів.

Усі модульні контролі проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Перший та третій модульні контролі містять по 25 запитань різного рівня складності: перший рівень – 20 запитань по 0,5 бала, другий рівень – 4 запитання по 0,75 бала, третій рівень – 1 запитання по 2 бали. Усього – 15 балів.

Другий модульний контроль містить 16 запитань різного рівня складності: перший рівень – 10 запитань по 0,4 бала, другий рівень – 5 запитань по 0,8 бала, третій рівень – 1 запитання по 2 бали. Усього – 10 балів.

Для забезпечення права на об'єктивне оцінювання студентам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами.

Положення про семестровий поточний та підсумковий

	<p>контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnogo-otsiniuvannia-znan/dokumenty</p>
Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти	<p>Теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни «Соціальна відповідальність» є дисципліни гуманітарного та загальноекономічного циклів. Знання та навички з навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність» допоможуть оволодіти компетентностями з навчальної дисципліни «Комунікативна діяльність викладача вищої школи».</p>
Поєднання навчання та досліджень	<p>Створюються умови для поєднання навчальної та позанавчальної діяльності шляхом залучення студентів до ініціатив Центру «Розвиток КСВ» https://csr-ukraine.org/, Громадський простір https://www.prostir.ua/, Гурт https://gurt.org.ua/, науковий гурток «Безпека людини».</p> <p>Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу. Темі наукових досліджень: «Благодійність як форма реалізації соціальної відповідальності», «Соціальна відповідальність людини», «Соціальне інвестування», «Корпоративне волонтерство», «Інноваційні складові соціального пакету».</p>
Інформаційні ресурси	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балусева О.В. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Маріуполь: ДонДУУ, 2017. 284 с. URL: http://eir.pstu.edu/handle/123456789/24677 2. Вовк Ю.А., Вовк І.П. Охорона праці в галузі: навч. посіб. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2015. 172 с. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/17983/1/Konspekt_lekcij_z_Ohorony_praci_u_galuzi_2015.pdf 3. Зацарний В.В. Конспект лекцій з дисципліни. «Основи охорони праці». Київ, 2016. 74 с. URL: http://opcb.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/09/%D0%9E%D0%9E%D0%9F_%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82-%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B91.pdf 4. Олійник О.О. Соціальна відповідальність: Навч. посіб. Рівне, 2017. 222 с. URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/11226/1/Соціальна%20відповідальність.%20Олійник%20О.О..pdf 5. Основи охорони праці: підручник / М.С. Одарченко та ін. Харків: Стиль-Іздат, 2017. 334 с. URL: http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1840/1/%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9E%D0%A5%D0%9E%D0%A0%D0%9E%D0%9D%D0%90%20%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%A6%D0%86.pdf 6. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», 2015. 180 с.

	<p>http://ied.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/10/Socialna-vidpovidalnist.pdf</p> <p>7. Перший каталог КСВ-ініціатив, 2019. URL: https://drive.google.com/file/d/1OKa10p2DJ_4oV_7sJEujAUy_1W_Q2IqjD/view</p> <p>8. Практики КСВ в Україні 2019. Центр «Розвиток КСВ». Київ, 2019. 152 с. URL: https://csr-ukraine.org/research/praktiki-ksv-v-ukraini-2019/</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <p>9. Бондарук Т.Г., Бондарук І.С. Економічна природа організаційно-економічного механізму соціальної відповідальності бізнесу. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр. 2020. №1-2. С. 57-64. http://194.44.12.92:8080/xmlui/handle/123456789/4800?show=full</p> <p>10. Бочарова Н.А., Щепиліна А.К. Інтегральна оцінка рівня корпоративної соціальної відповідальності підприємства. Економіка транспортного комплексу, 31, 2018. 45-62 http://etk.khadi.kharkov.ua/article/view/146521/145429</p> <p>11. Грішнова О.А., Міщук Г.Ю., Олійник О.О. Соціальна відповідальність у трудових відносинах: теорія, практика, регулювання ризиків: Монографія. Рівне: НУВГП, 2014. 216 с. http://ep3.nuwm.edu.ua/3713/1/Соціальна%20відповідальність%20зах.pdf</p> <p>12. Дідур К.М., Дмитрюк С.П. Економічна ефективність впровадження заходів з охорони праці. Агросвіт. 2020. № 5. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/5_2020/8.pdf</p> <p>13. Людський розвиток в Україні: інституційне підґрунтя соціальної відповідальності : кол. моногр. / за ред. Е.М. Лібанової; відпов. за випуск О.В. Макарова, О.М. Хмелевська; Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України. Київ, 2017. 368 с. https://www.idss.org.ua/monografii/2017_lud_rozvytok_kolektyvna.pdf</p> <p>14. Олійник О.О. Аналітика реалізації соціальної відповідальності в сфері праці України. Вісник НУВГП. Економічні науки, 2019. № 2(86). С. 46-54 http://ep3.nuwm.edu.ua/16218/</p>
ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)	
Дедлайни та перескладання	<p>Завдання навчальної дисципліни повинні бути виконані продовж 14 днів від дня проведення лекційного чи практичного заняття. У разі відсутності на занятті через хворобу або мобільність студент зобов'язаний самостійно виконати завдання відповідно до методичних рекомендацій, розміщених на навчальній платформі Moodle.</p> <p>Допускається у порядку, встановленому НУВГП, вільне відвідування студентами навчальних занять відповідно до Порядку про вільне відвідування студентами навчальних занять в НУВГП http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/</p> <p>Інформація щодо перездачі модулів розміщена в розділі Оголошення на навчальній платформі НУВГП https://exam.nuwm.edu.ua/</p>

	<p>Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/1/4273.pdf</p>
Правила академічної доброчесності	<p>Студенти повинні дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності, сумлінно та самостійно (крім випадків, що санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання, посилаючись на джерела, з яких береться інформація.</p> <p>Якщо у виконаному практичному завданні виявлено запозичення з інших джерел без належного посилання, оцінювання такого завдання знижується у відповідності до виявлених порушень.</p> <p>У випадку виявлення списування під час проведення поточного та підсумкового контролю, результати оцінювання такого студента скасовуються.</p> <p>Неприйнятним є порушення норм моралі, зокрема негідне поведіння у громадських місцях, на території університету, вживання ненормативної лексики; завдання шкоди матеріально-технічній базі університету.</p> <p>Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj</p> <p>Кодекс честі студента https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj</p> <p>Академічна доброчесність. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти https://naqa.gov.ua/%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%b4%d0%b5%d0%bc%d1%96%d1%87%d0%bd%d0%b0-%d0%b4%d0%be%d0%b1%d1%80%d0%be%d1%87%d0%b5%d1%81%d0%bd%d1%96%d1%81%d1%82%d1%8c/</p> <p>Якість освіти. НУВГП https://nuwm.edu.ua/sp</p>
Вимоги до відвідування	<p>Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Студент може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації.</p> <p>Мобільні телефони та ноутбуки можуть вільно використовуватись студентами на заняттях для виконання практичних та ситуативних завдань, роботи із статистичними даними.</p>
Неформальна та інформальна освіта	<p>В межах вивчення дисципліни наявна можливість визнання (перезарахування) результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті. Положення про неформальну та інформальну освіту в НУВГП https://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdili/centr-neformalnoji-osviti/dokumenti</p> <p>Prometheus URL: https://prometheus.org.ua/ (Як діяти далі: Бізнесу про сталий розвиток. Комунікаційні інструменти для побудови репутації)</p> <p>Coursera URL:</p>

	https://www.coursera.org/search?query=corporate%20social%20responsibility& (Business Strategies for a Better World. Global sustainability and corporate social responsibility: Be sustainable. Green Business Strategy) edEx URL: https://www.edx.org/ (From Corporate Social Responsibility to Corporate Social Innovation. Discovering Corporate Social Responsibility. Communicating Corporate Social Responsibility). FutureLearn URL: https://www.futurelearn.com/ (Social Innovation: Global Solutions for a Sustainable Future. Organising for the Sustainable Development Goals). Impactorium URL: https://impactorium.org (Корпоративна соціальна відповідальність. Нефінансова звітність)
ДОДАТКОВО	
Правила отримання зворотної інформації про дисципліну	Для отримання зворотного зв'язку використовується анкетування здобувачів освіти з метою оцінювання якості навчання та викладання, анкетування випускників. З результатами анкетування можна ознайомитись на сайті НУВГП в розділі Моніторинг якості https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdzili/vyo/proekti-dokumentiv
Оновлення	Оновлення навчальної дисципліни здійснюватиметься щорічно за результатами опитування студентів, з ініціативи гаранта освітньої програми, випускників, роботодавців.
Навчання осіб з інвалідністю	Навчання осіб з інвалідністю здійснюється із застосуванням особистісно-орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної їх діяльності таких осіб відповідно до затверджених документів, протоколів та рішень https://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	Менеджер із зв'язків з громадськістю ПрАТ «Рівнеобленерго»
Інтернаціоналізація	UN Global Compact. URL: https://www.unglobalcompact.org/ The Sustainable Development Goals. URL: https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/ Corporate Sustainability Reporting. URL: http://www.reportingcsr.org/home-p-1.html Corporate Register - Global CSR Resources. URL: https://www.corporateregister.com/ The International Organization for Standardization. URL: https://www.iso.org/home.html CSR Europe. URL: https://www.csreurope.org/ Social Responsibility Journal. URL: https://www.emerald.com/insight/publication/issn/1747-1117

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекції 22 год.	Практичні 20 год.	Самостійна робота 78 год.
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН1		
Вміти демонструвати соціально відповідальну поведінку з дотриманням етичних норм		
Види навчальної роботи студента	Ідентифікувати та відтворювати складові соціальної відповідальності людини. Визначати вплив соціальних	

(що студенти повинні виконати)	інститутів на розвиток соціальної відповідальності людини. Диференціювати форми вияву індивідуальної соціальної відповідальності. Знати та систематизувати документи для запобігання скаргам на неетичну поведінку. Розробити етичний кодекс.
Методи та технології навчання	Міждисциплінарне навчання, проблемна лекція, мозковий штурм, навчальна дискусія, тестові завдання, навчання на основі досвіду.
Засоби навчання	Навчальні посібники, наукові статті, інформаційно-комунікаційне обладнання, комп'ютерна техніка, мультимедійне обладнання, друкований роздатковий матеріал
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН2 Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди; створення просвітницьких програм популяризації освіти, науки та культури	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Структурувати соціально відповідальні дії організації, класифікувати їх на внутрішні та зовнішні, визначити їх відповідність Цілям сталого розвитку. Дослідити соціально відповідальну практику організації, визначивши ключових стейкхолдерів, очікувані вигоди, можливі ризики при впровадженні, рекомендації щодо удосконалення. Сформувати модель управління соціальною відповідальністю організації, обґрунтувати етапи її інтеграції в систему управління. Розробити функціональні обов'язки менеджера з КСВ.
Методи та технології навчання	Міні-лекція, демонстрація, аналіз конкретних ситуацій (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ та задач, тестові завдання, робота в команді
Засоби навчання	Навчальні посібники, комп'ютерна техніка, мультимедійне обладнання.
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН3 Уміти виявляти державні, галузеві, професійні стандарти, норми і правила, що впливають на процеси ініціювання, планування, виконання, моніторингу, контролю і завершення проекту та відповідно до них управляти проектом	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Засвоїти рівні нормативно-правового забезпечення соціальної відповідальності. Диференціювати міжнародні стандарти залежно від сфери та цілей використання. Засвоїти та пояснити зміст принципів КСВ відповідно до міжнародного стандарту ISO 26000. Визначити переваги від сертифікації за міжнародними стандартами серії ISO 9000, ISO 22000, 14000, ISO 37001. Дослідити відповідність діяльності організації міжнародному стандарту SA 8000.
Методи та технології навчання	Лекція у формі діалогу, дебати, аналіз конкретних ситуацій (case study), проектна технологія, робота в команді
Засоби навчання	Навчальні посібники, інформаційно-комунікаційне обладнання, комп'ютерна техніка, мультимедійне обладнання.
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН4 Взаємодія з соціальними партнерами, в тому числі з іноземними щодо створення системи забезпечення якості освіти	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Дослідити мотивацію взаємодії держави, бізнесу, громадянського суспільства і окремого індивіда. Розробити карту стейкхолдерів організації. Ідентифікувати, аналізувати і ранжувати очікування ключових стейкхолдерів. Розробити

	механізм взаємодії з зацікавленими сторонами, обґрунтувати ефективні засоби комунікації з ними. Сформувати план взаємодії з зацікавленими сторонами. Виробити та презентувати приклади надання відповідей на звернення та скарги з найбільш суттєвих питань із застосуванням фахової термінології.
Методи та технології навчання	Проблемна лекція, фокус-група, дослідницький метод, індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ та задач, рольові ігри,
Засоби навчання	Навчальні посібники, монографії, наукові статті, інформаційно-комунікаційне обладнання, комп'ютерна техніка, мультимедійне обладнання.
За поточну (практичну) складову оцінювання 24 бали	
За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1 - 15 балів	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН5 Розуміти соціально відповідальні трудові відносини в сфері охорони праці та виділяти сучасні вимоги до забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Знати основні принципи та міжнародні норми соціальної відповідальності. Виділяти вимоги до забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності. Знати систему чинного трудового законодавства України. Опанувати законодавчу основу Євросоюзу з питань охорони праці. Оцінити динаміку ефективності функціонування системи управління охороною праці (СУОП). Вміти обґрунтовувати пропозиції щодо удосконалення СУОП з врахуванням вимог міжнародних стандартів. Визначати пріоритети функцій забезпечення безпечних умов праці та шляхи забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності.
Методи та технології навчання	Словесний метод, діалогічний метод, наочний метод, неімітаційні технології, модульне навчання
Засоби навчання	Бібліотечні фонди, дидактичні матеріали, навчально-наочні, графічні засоби, технічні засоби, відеометод
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН6 Визначати першочергові заходи і засоби поліпшення стану виробничого середовища та безпеки праці як невід'ємну складову соціальної відповідальності	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Класифікувати умови праці в галузі професійної діяльності за показниками шкідливих та небезпечних чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Розуміти систему менеджменту охорони здоров'я та професійної безпеки. Аналізувати і обґрунтовувати раціональні заходи та засоби поліпшення стану виробничого середовища за чинниками, характерними для галузевих об'єктів. Здійснити управління охороною праці (професійними ризиками) у межах своєї компетентності. Приймати рішення в межах правових основ охорони праці. Оцінити соціальну та економічну ефективність заходів з покращення умов та охорони праці. Презентувати результати у формі есе.
Методи та технології навчання	Словесний метод, діалогічний метод, наочний метод, неімітаційні та імітаційні (неігрові) технології, інтерактивні технології
Засоби навчання	Бібліотечні фонди, навчально-наочні, дидактичні матеріали, технічні засоби, програмне забезпечення

За поточну (практичну) складову оцінювання 12 балів		За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 2 - 10 балів	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН7			
Здатність до управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах			
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Опанувати основні етапи процесу роботи над соціальним звітом. Визначати переваги та ризики організації внаслідок реалізації соціального звітування. Розробити форму соціального звіту організації. Обґрунтувати доцільність включення показників стимуляторів та дестимуляторів. Оцінити можливість соціального звітування за міжнародним стандартом GRI. Запропонувати найбільш ефективні формати презентації соціального звіту. Оцінити ефективність реалізації соціальної відповідальності, презентувати пропозиції щодо підвищення її ефективності.		
Методи та технології навчання	Міні-лекція, контекстне навчання, дослідницький метод, навчальна дискусія, тестові завдання, проектна технологія, ділові ігри		
Засоби навчання	Навчальні посібники, монографії, наукові статті, інформаційно-комунікаційне обладнання, комп'ютерна техніка, мультимедійне обладнання.		
За поточну (практичну) складову оцінювання 24 бали		За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 3 - 15 балів	
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів		60	
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, модуль 3, бали		40	
Усього за дисципліну		100	

ЛЕКЦІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ РОБОТИ

Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку			
Результати навчання РН2	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 1; 7; 11	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3146#section-7 Додаткові ресурси: Хто такі стейкхолдери компанії? URL: https://www.youtube.com/watch?v=LShij0rb6d4 Що таке корпоративна соціальна відповідальність. URL: https://www.youtube.com/watch?v=sJgENEEeY1M
Опис теми	Концепція сталого розвитку. Цілі Сталого Розвитку 2030. Сутність соціальної відповідальності. Рівні соціальної відповідальності. Моделі соціальної відповідальності. Піраміда корпоративної соціальної відповідальності А. Керолла. Внутрішні та зовнішні аспекти соціальної відповідальності.		
Тема 2. Соціальна відповідальність людини та держави			
Результати навчання РН1	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 1; 4; 13	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3146#section-7 Додаткові ресурси: Відповідальність кожного. Що може зробити одна людина? URL: https://pen.org.ua/publications/vidpovidalnist-kozhnogo-

			shho-mozhe-zrobyty-odna-lyudyna/ До успішності через відповідальність. URL: https://www.zhitomir.info/post_2470.html
Опис теми	Теоретична конструкція сутності соціальної відповідальності людини. Сутність і складові соціальної відповідальності людини. Форми прояву соціальної відповідальності особи. Моделі реалізації органами державної влади соціальних функцій. Соціальна відповідальність державного службовця.		
Тема 3. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю			
Результати навчання РН2, РН7	Кількість годин: лекції - 4, практ. - 4	Література: 4; 6; 9	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3146#section-7 Додаткові ресурси: Як створити ефективну КСВ-стратегію. URL: https://www.youtube.com/watch?v=6UVuWIXeal Стратегія КСВ. URL: https://www.youtube.com/watch?v=ItjbmGMtFtl#action=share
Опис теми	Імплементація КСВ в систему управління. Нормативно-правове забезпечення КСВ. Глобальний Договір ООН. Міжнародний стандарт з соціальної відповідальності ISO 26000. Корпоративні документи в сфері КСВ. Стратегія КСВ. Кодекс КСВ. Організаційне забезпечення КСВ. Професійні компетенції менеджера з КСВ. Сутність і типи соціальних програм. Процес відбору соціальних програм. Інструменти реалізації соціальної відповідальності. Комплаєнс-програми організації. Міжнародний стандарт ISO 37001 «Системи боротьби з корупцією».		
Тема 4. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності			
Результати навчання РН3, РН4	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 7; 11; 14	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3146#section-7 Додаткові ресурси: Права людини. URL: https://youtu.be/Xx-Fpn--y70 Співробітники – ключова група стейкхолдерів компанії. URL: https://www.youtube.com/watch?v=2MX8whBmUss&list=P_LcZUWCUo1LLn3vCYguxlMBRXsdEaJO-ST&index=14
Опис теми	Сутність та основні напрямки соціальної відповідальності перед працівниками. Механізми реалізації соціальної відповідальності у сфері праці. Соціальний пакет як одна з основних характеристик внутрішньої соціальної відповідальності. Міжнародний стандарт для оцінювання соціальних аспектів систем управління SA 8000 «Соціальна відповідальність».		
Тема 5. Міжнародні норми в галузі охорони праці			
Результати навчання РН5	Кількість годин: лекції - 2	Література: 2; 3	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3146#section-7 Додаткові ресурси: Законодавство України про охорону праці URL: https://education.profitteh.kiev.ua/mod/page/view.php?id=66 ДСТУ 2293:2014. Охорона праці. Терміни та визначення основних понять. [Чинний від 2015-05-01]. Вид. офіц. Київ, 2015. 13 с. URL:

			http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/wp-content/uploads/sites/171/2017/10/dstu_2293_2014.pdf Міжнародний стандарт SA8000:2001 «Соціальна відповідальність». SAI SA8000: 2001 Social Accountability International. URL: https://www.assistem.kiev.ua/doc/sa_8000-2001_rus.pdf
Опис теми	Соціальне партнерство (соціальний діалог) в охороні праці. Охорона праці як невід’ємна складова соціальної відповідальності. Законодавча основа Євросоюзу з питань охорони праці. Охорона праці – частина соціальної політики ЄС Директиви ЄС з охорони праці. Трудові норми Міжнародної організації праці (МОП). Основні Конвенції МОП в галузі охорони праці. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці.		
Тема 6. Система управління охороною праці в організації			
Результати навчання РН5	Кількість годин: лекції - 2	Література: 2; 5	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3146#section-7 Додаткові ресурси: Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems – Requirements. Системи менеджменту охорони праці – Вимоги. URL: http://iso-management.com/wp-content/uploads/2013/12/OHSAS-18001-2007-.pdf Міжнародний стандарт ISO 45001:2018. Occupational health and safety management systems – Requirements with guidance for use. Системи менеджменту охорони здоров’я і безпеки праці – Вимоги та рекомендації до застосування. URL: https://pqm-online.com/assets/files/pubs/translations/std/iso-45001-2018-(rus).pdf
Опис теми	Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП). Ефективність функціональної структури СУОП. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007. Пріоритет функцій забезпечення безпечних умов праці. Ризико-орієнтований підхід у сфері безпеки та гігієни праці. Міжнародний стандарт ISO 45001:2018. Планування та фінансування заходів з охорони праці. Система навчання нормам і правилам охорони праці. Навчання ризик-менеджменту як інструмент для вдосконалення СУОП. Галузеві та регіональні СУОП. Служби охорони праці місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування. Державний нагляд (контроль) за охороною праці.		
Тема 7. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності			
Результати навчання РН-6	Кількість годин: лекції - 2 практ. - 4	Література: 2; 5	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3146#section-7 Додаткові ресурси: Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12 Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу». Наказ МОЗ України від 08.04.2014 р. № 248. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14#Text Про порядок проведення атестації робочих місць за

			умовами праці: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 р. № 442. Дата оновлення: 28.10.2016. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-92-%D0%BF#Text Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF#Text Про затвердження переліку професійних захворювань. Постанова Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2000 р. № 1662 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1662-2000-%D0%BF#Text
Опис теми	Аналіз умов праці в галузі за показниками шкідливих та небезпечних чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці в галузі професійної діяльності. Поліпшення стану виробничого середовища, зменшення важкості та напруженості трудового процесу. Колективні та індивідуальні заходи та засоби захисту працюючих від дій шкідливих та небезпечних чинників, характерних для галузі професійної діяльності. Аналіз і обґрунтування раціональних заходів та засобів поліпшення стану виробничого середовища за чинниками, характерними для галузевих об'єктів.		
Тема 8. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності			
Результати навчання РН3, РН4	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 4; 6; 8;	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3146#section-7 Додаткові ресурси: Місцеві громади в стратегії КСВ. URL: https://www.youtube.com/watch?v=5AQXTWEduvE Мережі постачальників. URL: https://youtu.be/6OqRLhYVvFU
Опис теми	Складові взаємодії бізнесу з місцевою владою та громадою. Основні принципи та складові соціальної відповідальності бізнесу перед споживачами. Міжнародні стандарти ISO серії 9000, ISO 22000. Основні типи партнерства між громадськими організаціями і бізнесом. Форми співпраці між навчальними закладами і представниками бізнесу.		
Тема 9. Екологічна компонента соціальної відповідальності			
Результати навчання РН3	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 1; 4; 7;	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3146#section-7 Додаткові ресурси: Екологія. URL: https://youtu.be/jtviA4MaeHs Соціально-екологічна відповідальність Кока-Кола Україна стосовно упаковки. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Rph02zRN6ac
Опис теми	Індивідуальна екологічна відповідальність. Сутність екологічної відповідальності бізнесу. Схема екологічного менеджменту та аудиту EMAS. Міжнародний стандарт ISO 14000. Оцінка екологічних ризиків за методом ENVID. Міжнародний		

стандарт системи енергетичного менеджменту ISO 50001.			
Тема 10. Моніторинг та оцінювання ефективності корпоративної соціальної відповідальності			
Результати навчання: РН7	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 4; 6; 10	<p>Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3146#section-7</p> <p>Додаткові ресурси: Нефінансовий звіт. URL: https://www.youtube.com/watch?v=WkbQzQDrQ2o Як оцінити ефективність КСВ. URL: https://www.youtube.com/watch?v=cXuiRaxbS08</p>
Опис теми	Форми соціальних звітів. Звіт про прогрес реалізації принципів Глобального договору ООН. Модель «Лондонської групи порівняльного аналізу». Міжнародні стандарти в сфері соціального звітування: AA 1000, SA 8000, GRI, Стандарти Саншайн. Міжнародний стандарт ISAE 3000. Етапи та методи оцінювання ефективності соціальної відповідальності. Методи оцінювання соціальних інвестицій.		

Лектор

Олійник О.О., к.е.н., доцент

Лектор

Туровська Г. І., к.т.н., доцент